

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 94

van **FREYA PERDAENS**

datum: 3 maart 2023

aan **BENJAMIN DALLE**

VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA EN ARMOEDEBESTRIJDING

Mediawijsheid - De Schaal van M

De Schaal van M is een initiatief van Mediawijs en Ketnet om kinderen en leerkrachten in het lager onderwijs laten om te gaan met mediawijze thema's. Het hoogtepunt ligt in de derde graad van het lager onderwijs, waar klassen de strijd aangaan om de 'Meest mediawijze klas van Vlaanderen' te worden.

Die wedstrijd loopt van 27 februari tot en met 8 maart 2023. Het is een wedstrijd vol uitdagingen binnen thema's als games, reclame, (nep)nieuws, sociale media, schermtijd en online risico's.

1. Hoeveel klassen schreven in voor de wedstrijd? Hoeveel daarvan kwamen uit Vlaanderen en hoeveel kwamen uit Brussel? Is dat een stijging of een daling ten opzichte van de vorige jaren?
2. Merkt de minister dat bepaalde regio's ondervertegenwoordigd zijn in het aantal klassen dat deelneemt?
3. Op welke manier ondersteunt de Vlaamse overheid dit initiatief (logistiek, financieel, ...)?
4. Welke wetenschappelijke informatie en/of studies liggen aan de basis van de ontwikkeling van heel het pakket?
5. De leeftijdsgroep waar de wedstrijd op focust is een leeftijdsgroep die nog te jong is om accounts te mogen maken op sociale media.
Op welke manier wordt er inhoudelijk op gelet om geen "promotie" te maken voor sociale media?
6. Worden dergelijke initiatieven ook overwogen voor de lagere jaren in het secundair onderwijs?

ANTWOORD

op vraag nr. 94 van 3 maart 2023

van **FREYA PERDAENS**

1. Dit jaar schreven 2.091 klassen zich in voor de wedstrijdweek verbonden aan De Schaal van M. Vorig jaar waren er 1.640 klassen ingeschreven. Er namen 2.017 klassen deel in Vlaanderen en 74 klassen in Brussel.
2. De Schaal van M kent een hoge deelname in zowel Vlaanderen als Brussel. De wedstrijdweek van De Schaal van M bereikt 1 op 2 scholen en 1 op 4 klassen uit het 5e en 6e leerjaar. Dit geldt voor zowel Vlaanderen als Brussel. We zien dus geen ondervertegenwoordiging van bepaalde regio's.
3. De Schaal van M is één van de acties die onderdeel zijn van de subsidieovereenkomst van Mediawijs, het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid. De financiering komt vanuit de jaarlijkse subsidie die zij krijgen in kader van deze overeenkomst. Mediawijs besteedt aan dit initiatief jaarlijks ca. 115.000 euro.

De Beheersovereenkomst met de VRT van 2021-2025, voorziet onder OD 2.3 de breed-educatieve rol en de proactieve aanpak in het versterken van mediawijsheid in samenwerking met Mediawijs. Dit laat Mediawijs toe om speciaal voor de wedstrijd web episodes van een Ketnet-reeks te produceren. Ketnet denkt verder ook mee na over de inhoudelijke uitwerking van de campagne en neemt een deel van de communicatie op zich.

4. Voor alles wat te maken heeft met online risico's en kinderen hanteert Mediawijs onder andere:
 - Studies over het mediabezit en -gebruik bij kinderen en jongeren, zoals Apestaartjaren
 - Studies over de effecten van mediagebruik op kinderen en jongeren, waaronder <http://www.eukidsonline.net/>, <https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/Children-digital-technology-wellbeing.pdf>;
 - studies over mediaopvoeding en ouderschapsstijlen, waaronder <http://www.eukidsonline.net/>, de MediaNest Cijfers;

Dit onderzoek wordt gekoppeld aan bestaande kaders zoals de definitie van mediawijsheid, de Vlaamse eindtermen en leerplannen en ontwikkelingspsychologische groeilijnen. Mediawijs organiseert jaarlijks een evaluatie met input door de partners, leerkrachten en leerlingen zelf. Op basis daarvan worden sommige aspecten bijgestuurd voor de volgende edities. Nieuw materiaal wordt ook eerst getest in klassen.

5. Ondanks het feit dat kinderen op veel sociale media volgens de gebruikersovereenkomst geen account mogen maken, doet de meerderheid dit toch. In de derde graad van de lagere school heeft 70% van de kinderen een smartphone en gebruikt 50% al wekelijks sociale media. Daarom is het belangrijk om vroeg genoeg te starten met mediaopvoeding en ook in het lager onderwijs al aandacht te hebben voor mediawijsheid en sociale media. Dat wil echter niet zeggen dat Mediawijs ongebreideld reclame maakt voor specifieke sociale media. Ze letten erop om het vernoemen van specifieke media zeker bij jongere kinderen te vermijden.

6. Mediawijs biedt vanuit De Schaal van M voor de eerste 2 graden van het lager onderwijs extra lesmateriaal aan in de vorm van werkboekjes per graad en een handleiding voor de leerkrachten. Zo leren kinderen De Schaal van M al kennen en leren ze al heel wat basics over mediawijsheid en is de wedstrijd in de 3e graad voor hen een hoogtepunt in hun mediawijze lagere schoolloopbaan. Er zijn op dit moment echter geen plannen om de wedstrijdweek uit te breiden naar het secundair onderwijs.